

Posudek bakalářské práce (z pohledu oponenta)

téma: **Specifika práce s dětmi s poruchami autistického spektra pohledem sociálních pracovníků**

autor: **Kateřina Petrová**

vedoucí: **Mgr. Tomáš Retka**

Bakalářská práce Kateřiny Petrové je zaměřena na sociální pracovníky z konkrétní instituce (Rodinného Integračního Centra z.s. v Pardubicích), kteří prostřednictvím výzkumu autorky přispívají k otázce, jaká jsou specifika práce s autistickými dětmi. Dle zadání se chtěla zaměřit i na motivaci těchto pracovníků k jejich práci, ovšem v úvodu práce autorka již motivaci nezmiňuje, ale slibuje, že cílem její práce je analyzovat též „celkový postoj sociálních pracovníků k jejich, po všech stránkách náročné, pomáhající profesi“ (s. 11). Nakonec je ovšem tato otázka prakticky nezodpovězená. Autorka dále líčí vyzpovívané, vyzkoušené techniky komunikace s dětmi s PAS, předkládá vyzkoušené postupy a všímá si mnoha cenných detailů v rozvíjení jejich komunikačních a dalších dovedností.

Práce je přehledně členěna, v úvodu navíc autorka čtenáře seznamuje, o čem jednotlivé části pojednávají. Zde se mimo jiné dozvídáme, že studentka pracuje s konceptem sociální konstrukce reality od Petera L. Bergera a Thomase Luckmanna, pracuje s pojmem normality, který vztahuje k poruchám autistického spektra, a vysvětluje sociální práci jako kulturně, politicky a ekonomicky podmíněnou profesi. Těmito koncepty se studentce daří práci s autistickými dětmi nahlížet sociálně vědní perspektivou.

Při podrobném pročitání jednotlivých kapitol mne zarazí, že kapitolu věnovanou metodologii (tedy i terénu, kde a jak dlouho výzkum probíhal, a představení informantů) studentka řadí až do kapitoly č. 2, kdy už si čtenář mnohé musel domyslet (neboť na poznatky z terénu autorka odkazuje již v první kapitole věnované PAS, kdy správně konfrontuje teoretická východiska vyčtená z odborných statí s vlastními zjištěními během výzkumu – bylo by logičtější tyto dvě kapitoly prohodit). Také bych doporučila některé pasáže u první kapitoly zkrátit (např. jako zbytečně detailní vnímám odkapitolu 1.2.3, v níž je zaznamenán typický průběh poruch, s nimiž se autorka v terénu nesetkala, a to ani zprostředkovaně – např. Rettův syndrom, kterému je věnovaná téměř celá strana).

Na druhé straně na práci Petrové velmi oceňuji, do jaké hloubky se osobně s problematikou práce s dětmi s PAS seznámila, dokázala využít mnoha detailních poznatků vlastních i zkušeností jejích informantů a dohledat k nim patřičný popis v literatuře. Její výzkum trval déle než rok a kromě pravidelného docházení do kroužku pro děti s PAS (který- jak píše – sama vede) se zúčastnila i dvou intenzivních prázdninových akcí v celkové délce 14 dní a jednoho víkendového pobytu. Tím, že se do činností centra zapojila, stala se, jak sama říká, částečným insiderem. Vedle zúčastněného pozorování využila též dalších metod: skupinový polostrukturovaný rozhovor a také nestrukturované rozhovory se sociálními pracovníky.

Studentka prokázala, že je schopna svůj výzkum naplánovat, věnovat mu hodně času, oceňuji též množství literatury, z níž čerpá, studentka také dokázala výzkum včas uzavřít, aby následně věnovala čas pečlivému zpracování svého výstupu. Celkově jsem narazila jen na drobné jazykové nedostatky (chybějící / přebývající slovo, čárku, záměnu písmene apod. – celkem asi jen na 15 místech v celém korpusu práce¹). Jak z posudku vyplývá, práce je rozsáhlá, je na ní vidět velká příprava, studentčino zapálení pro téma, ukotvení sociálně-vědními teoriemi – v mnohém rysu je práce naprosto příkladná. Díky tomu výše zmíněné drobné chyby lze studentce odpustit.

Závěr: Předloženou BP doporučuji k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby navrhuji hodnotit stupněm – **výborně**.

Mgr. Lada Viková

V Pardubicích dne 15. 5. 2017

---

¹ Např. „často se hledají viníka v sobě“ („se“ je zde navíc – s. 40), „role sociální pracovníka“ (namísto „role sociálního pracovníka“ – viz s. 42), „ je objektem pracovníkovi pomoci“ (namísto pracovníkovy pomoci“ – s. 43) atd.